

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1389/22-B

Název	Gymnázium Brno, Slovanské náměstí, příspěvková organizace
Sídlo	Slovanské náměstí 7, 612 00 Brno
E-mail	red@gymnaslo.cz
IČO	00559016
Identifikátor	600013472
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dalibor Kott
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Slovanské náměstí 7, Brno
Termín inspekční činnosti	3. 10. 2022 – 6. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 ve smyslu odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Gymnázium Brno, Slovanské náměstí, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost střední školy a školní jídelny-výdejny. Aktuálně škola poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání 79-41-K/61 Gymnázium a 79-41-K/41 Gymnázium. Ve čtyřletém programu je kromě všeobecného zaměření poskytované vzdělávání s rozšířenou výukou anglického jazyka a vzdělávání s výukou vybraných předmětů v anglickém jazyce metodou CLIL (výuka nejazykového předmětu s využitím cizího jazyka jako prostředku komunikace). V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo v 19 třídách 579 žáků, z nichž 21 mělo speciálně vzdělávací potřeby (dále ŠVP) a pět odlišný mateřský jazyk. Pro deset žáků byl vypracován individuální vzdělávací plán. O vzdělávání ve škole je dlouhodobě velký zájem uchazečů, který převyšuje možnosti pro přijetí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy, kterou ředitel školy (dále ředitel) zpracoval, je zaměřena na oblast řízení, výchovně-vzdělávací proces, finanční a materiální zabezpečení školy a její vztah k veřejnosti. Je reálně nastavena a vedení školy průběžně vyhodnocuje naplňování jejich jednotlivých cílů. Z již dosažených má pozitivní vliv na kvalitu vzdělávání např. podpora jazykového vzdělávání, zavedení ročníkových prací nebo částečně dokončené interní a externí stavební úpravy budovy školy. Naopak cíle v oblasti úpravy školních vzdělávacích programů podle aktuálních potřeb školy či v její prezentaci prostřednictvím webových stránek, zatím naplněny nebyly.

Ve vedení školy působí ředitel a jeho dva zástupci. Systém řízení je dobře nastavený a promyšlený, jednotliví pracovníci školy mají jasně stanovené kompetence a odpovědnost za svěřené oblasti. Vedení školy má představu, jak dále zvyšovat kvalitu průběhu vzdělávání, a ujasněné postupy, jak poznatky a inspiraci v této oblasti předávat dále pedagogickému sboru. Rezervy však vykazuje kontrolní a hospitační činnost, která probíhá sporadicky a nahodile. Vedení školy tím jen v malé míře ověřuje, zda vyučující naplňují pedagogickou vizi školy a nemá tak možnost pružně reagovat na zjištěné nedostatky doporučeními ke zlepšení. Sdílení pedagogické praxe částečně umožňují vzájemné hospitace jednotlivých učitelů. Ke vzájemné komunikaci, výměně informací a k plánování, napomáhají pravidelné krátké pondělní porady pedagogů a efektivně nastavený sdílený informační systém. Škola v tomto ohledu dobře využívá zkušeností z distanční výuky. Vedení školy provádí každoročně evaluaci vzdělávacího procesu mezi žáky a vyučujícími. Jako žádoucí se jeví také zapojení do evaluace zákonných zástupců, které škola zatím nerealizuje. Na základě vzešlých podnětů mohou zainteresované osoby diskutovat na tzv. „kávě u ředitele“ navrhované změny. Na jejich základě došlo mj. ke stanovení nových pravidel pro přezouvání, prodloužení obědových přestávek či rekonstrukci studovny. Nastavený systém umožňuje všem aktérům přispět svými podněty ke zlepšování klimatu školy nebo k dalšímu zkvalitňování vzdělávání. Základním nástrojem pro jeho realizaci jsou školní vzdělávací programy (dále ŠVP). Důraz v nich je kladen na široký výběr volitelných seminářů, který umožňuje včasnou profilaci žáků a jejich kvalitní přípravu pro studium na vysoké škole. Ve ŠVP pro vzdělávání s rozšířenou výukou anglického jazyka a ve ŠVP pro výuku metodou CLIL jsou efektivně posíleny a dobře nastaveny hodinové dotace profilových oblastí, což má mimořádně pozitivní dopad na jazykové vzdělávání ve škole. Kvalitě vzdělávání by dále prospěla jejich zamýšlená aktualizace, v současné době především učebního plánu, spočívající podle koncepce rozvoje školy v efektivnějším rozvržení časové dotace některých předmětů v závěrečném ročníku tak, aby se žáci mohli

účelněji připravovat na maturitní zkoušku a studium na vysoké škole s ohledem na jimi preferované oblasti.

Kvalita pedagogického sboru je na dobré úrovni, jeho součástí jsou rodilí mluvčí či vyučující se zkušenostmi ze zahraničních škol. Téměř všichni učitelé ke své práci přistupují profesionálně, se zájmem o žáky a jejich proces učení, pravidelně spolupracují, poskytují si podporu a někteří využívají i možnosti vzájemných hospitací. Vedení školy se však zatím nedaří přesvědčit nižší jednotky vyučujících o své pedagogické vizi, ti se pak méně zapojují do aktivit, které vedou ke zlepšování kvality vzdělávání. Vedení školy vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), které svým obsahem a zaměřením odpovídá potřebám školy a vychází rovněž ze zájmu učitelů. Téměř všichni pedagogové se do DVPP aktivně zapojují. Vlivem nedostatku podkladů a zjištění z hospitační činnosti však není plán DVPP možné efektivněji zacílit daným zjištěním. Na další pedagogický růst vyučujících má významný vliv také spolupráce a výměna zkušeností s jinými bilingvními školami v republice. Na chod školy má pozitivní vliv i spolupráce s dalšími subjekty (např. s brněnskými gymnázii, vysokými školami, zřizovatelem, místní samosprávou nebo Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu).

Oblast výchovného poradenství a prevence rizikového chování je účinně zajišťována týmem školního poradenského pracoviště (dále ŠPP). Jeho členem je také školní psycholog, jehož činnost je velmi přínosná ve všech oblastech řešených ŠPP. Pozitivní vliv na řešení studijních, osobních či jiných problémů žáků má také elektronická schránka důvěry, která je ve škole hojně využívána. Péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami spočívá ve včasné identifikaci jejich individuálních potřeb. Do této rané fáze jsou cíleně zapojováni třídní učitelé, což zvyšuje účinnost poskytované podpory a následnou efektivní realizaci doporučených podpůrných opatření. Účelné propojení ŠPP s vedením školy zajišťuje zástupce ředitele školy, který působí také ve funkci jednoho ze dvou výchovných poradců. Nastavený systém v oblasti podpory těchto žáků je efektivní. Škola se snaží celkové klima stále zlepšovat a podporuje budování pozitivních vztahů třídních kolektivů. Aktivní práce ŠPP má pozitivní dopad na chování žáků ve škole.

Vzdělávání probíhá v historické budově z počátku 20. století. Řediteli se, ve spolupráci se zřizovatelem, daří postupně rekonstruovat budovu, především její zevnějšek. V současné době ve škole probíhá třetí etapa výměny oken a zateplení budovy, což ovlivňuje komfort při vzdělávání a vyžaduje důsledné plnění ředitelem nastavených pravidel v oblasti zajištění bezpečnosti žáků. Dokončení stavebních prací však bude mít jednoznačně pozitivní dopad na celkové podmínky pro vzdělávání. Vedení školy dále postupně modernizuje také vnitřní prostory budovy, v posledních letech došlo např. k vybavení učeben digitálními technologiemi a novým nábytkem či rozšíření prostor pro stravování. Stále však některé prostory, ve kterých vzdělávání probíhá, neodpovídají současným požadavkům na moderní vzdělávání (např. učebny přírodovědných předmětů), což školu mírně limituje. Na výše uvedené aktivity je vedení schopno zajišťovat další finanční prostředky nad rámec financí ze státního rozpočtu (např. z projektů Evropské unie, z doplňkové činnosti či v rámci spolupráce se Spolkem Přátelů Slovaňáku).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem hospitovaných vyučovacích hodin byla příjemná pracovní atmosféra. Dobře promyšlená organizace pozitivně ovlivňovala efektivitu využití času určeného pro výuku. Vyučující byli na hodiny dobře připraveni a ve výuce žáky vhodně motivovali. Ti byli v hodinách aktivní, bez obav vyjadřovali svůj názor, kladli doplňující dotazy, zapojovali se do diskuse. Vyučující je seznamovali s cílem hodiny, ale jen v malé míře se

jim dařilo zhodnotit jeho dosažení společně s žáky na konci hodiny. Střídali pestré organizační formy práce, využívali digitální technologie. V některých hodinách tuto možnost měli i žáci, což se dařilo především v hodinách cizích jazyků. V těch hodinách, kde byla využita práce ve dvojicích nebo ve skupinách, kde vyučující podněcovali dialog mezi žáky, byly účelně rozvíjeny sociální kompetence žáků a jejich komunikační dovednosti. To se velmi dobře dařilo zejména v hodinách cizích jazyků a v hodinách, které byly vyučovány metodou CLIL. Žáci v průběhu této výuky komunikovali zcela přirozeně v cizím jazyce, což pedagogům umožňovalo vést výuku se stejnými výstupy, jakých by bylo dosaženo při použití mateřského jazyka. Ke zlepšení názornosti a pochopení učiva byly účelně využívány pracovní listy, učebnice, krátká videa, názorné výukové prezentace a učební pomůcky. Především v hodinách přírodovědných předmětů se vyučujícím dařilo efektivně využívat mezipředmětové vztahy a předávat žákům poznatky z praktického života. Velmi dobrou přípravou pro řešení krizových situací, které mohou žáky potkat v reálném životě, prošli žáci v průběhu výuky plavání v rámci tělesné výchovy. Vyučujícím se dařilo zapojit všechny přítomné žáky do náročných aktivit a účelně poskytovali podporu těm žákům, kterým se nedařilo. Všichni tak rozvíjeli svůj pozitivní vztah k pohybovým aktivitám. Ve sledované výuce žáci jen málo využívali informační zdroje, ve kterých by vyhledávali informace nutné k vyřešení úlohy, dále je analyzovali či třídili. Jen málo příležitostí dostávali k sebehodnocení či vrstevnickému hodnocení. Učitelé se v průběhu výuky dostatečně věnovali žákům se SVP (např. formou individuální pomoci, dovysvětlením učiva či usměrněním jejich pozornosti). Méně se jim dařilo diferenciovat výuku, zejména rozsah a náročnost zadávaných úkolů, ve vztahu k žákům nadaným a jejich aktuálním vzdělávacím potřebám, i když to bylo v danou chvíli vhodné (žáci např. neměli možnost vybírat z úloh odlišné kognitivní náročnosti). Jen velmi málo vyučující podněcovali žáky ke kritickému myšlení, ti tak neměli možnost objevovat nové poznatky bádáním nebo porovnávat různé možnosti řešení předkládaných úloh. Žádná z hospitovaných hodin cíleně nerozvíjela jejich postoje. Pedagogové často hodnotili motivačně aktuální výkony žáků, sporadicky využili formativního hodnocení, které by žákům poskytlo kvalitní zpětnou vazbu o jejich učebním pokroku a možnostech zlepšení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové využívají k ověřování a hodnocení výsledků vzdělávání kromě standardních metod testování (písemné, ústní a praktické) také testování v elektronickém edukačním systému školy. Nově žáci předposledních ročníků studia vypracovávají a obhajují ročníkovou práci, včetně vlastního výběru tématu a vedoucího práce. Formou přednášky jsou seznámeni s metodikou jejího psaní. Škola tak umožňuje zvýšením studijních kompetencí žáků jejich kvalitnější přípravu na další studium na vysoké škole. Zákonní zástupci jsou průběžně seznamováni s výsledky vzdělávání prostřednictvím elektronického informačního systému školy a na rodičovských schůzkách.

Škola zajišťuje v mimoškolních aktivitách koncepční podporu nadaným žákům. Vytváří podmínky pro jejich spolupráci s vysokými školami, s Centrem talentované mládeže, motivuje je k účasti na soutěžích, olympiádách, studijních pobytech v zahraničí nebo je zapojuje do středoškolské odborné činnosti. Řada žáků dosahuje výborných výsledků nejen v rámci školních aktivit, ale i v aktivitách mimoškolních. Velká skupina žáků reprezentuje pravidelně školu v jazykových soutěžích, jde především o jazykové olympiády, kde dosahují výborných umístění v okresních, krajských i republikových kolech. Další úspěchy zaznamenávají žáci v konverzačních soutěžích v angličtině, francouzštině, němčině či španělštině. Žáci mají také v průběhu studia možnost složit mezinárodní

jazykové zkoušky, např. FCE, CEA, DALF, DELF a další. V minulém školním roce některou ze zkoušek složilo přes 70 žáků. Škola povoluje z tzv. jiných důvodů převážně talentovaným žákům ve sportovních a uměleckých činnostech (též ze zdravotních důvodů) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu nebo na základě plánu pedagogické podpory.

Hrubá úspěšnost žáků u maturitní zkoušky je v posledních letech v šestiletém oboru stoprocentní, což znamená, že všichni žáci, kteří se ke zkoušce přihlásí ji také úspěšně vykonají. U čtyřletého oboru je pak hrubá neúspěšnost průměrně 2,4 %. Jasně nastavená pravidla komunikace, účinná spolupráce mezi pedagogy, žáky, členy ŠPP a v případě potřeby také zákonnými zástupci, pomáhají škole řešit sociálně patologické jevy již v jejich počátečních stádiích, ty se v posledních letech ve škole objevují jen výjimečně. Škola žákům pomáhá při volbě vhodného studijního a profesního směru, organizuje motivačních přednášky, předává žákům informace prostřednictvím k tomu určených nástěnek, dle jejich zájmu se jim věnují pracovníci ŠPP individuálně nebo při společných konzultacích. Díky kvalitě jazykového vzdělávání se nezanedbatelné procento absolventů dostane na zahraniční vysoké školy. Jde především o vysoké školy a univerzity v rámci Evropské unie, USA, Velké Británie, výjimkou nejsou ani exotické země (např. Malajsie).

Škola organizuje pro žáky v průběhu roku napříč ročníky velké množství kurzů (např. sportovní, adaptační, ekonomické či přírodovědné), během nichž dochází ke vzdělávání žáků v jiných než školních prostorech, což zvyšuje efektivitu a názornost výuky, má pozitivní dopad na rozvoj jejich klíčových kompetencí a zdravé sociální vztahy. Prostřednictvím partnerské spolupráce škola zdokonaluje jazykové a sociální kompetence žáků. Důležitými partnery jsou zahraniční školy v Itálii a Řecku. Zahraniční výjezdy se konají také do dalších zemí Evropy. Škola je zapojena do programu The Duke of Edinburgh's international award (tzv. DoFe), jehož výstupy jsou zapojení žáci vedení k mj. samostatnosti, sounáležitosti s okolím a k rozvoji dalších dovedností dle oblasti zájmu.

Další zjištění

V době inspekční činnosti probíhala rozsáhlá rekonstrukce části budovy školy, která vyvolala potřebu některých nestandardních a dočasných opatření v provozu a režimu školy. Tyto ztížené podmínky neměly zásadní a dlouhodobý vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy.
- Budova školy prochází rozsáhlou rekonstrukcí, která postupně zlepšuje materiální podmínky vzdělávání.

Silné stránky

- Vzdělávací nabídka a průběh vzdělávání v jazykové oblasti umožňují kvalitní rozvoj jazykových kompetencí u žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení školy dostatečně nepřispívá k dalšímu zvyšování kvality průběhu vzdělávání efektivní a pravidelnou hospitační činností.

- Pedagogové ve výuce jen málo diferencují učivo ve vztahu k nadaným žákům.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Aktualizovat školní vzdělávací programy v souladu s vizí a koncepcí školy dle aktuálních potřeb.
- Zaměřit hospitační činnost a další vzdělávání pedagogických pracovníků cíleně na konkrétní témata pedagogického procesu a důsledně vyhodnocovat dopad přijatých opatření na zlepšování kvality průběhu vzdělávání.
- Zaměřit se ve výuce na rozvoj nadaných žáků prostřednictvím vhodných výukových aktivit (např. obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů) a podpořit je tak v jejich osobnostním růstu.
- Hledat další metody a cesty, jak získat všechny členy pedagogického sboru pro realizaci pedagogické vize školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy pro gymnaziální vzdělávání platné od 1. 9. 2016, čj.23706/07-23, 23707/07-23, 23708/07-23, 23709/07-23, včetně dodatku č.1 a dodatku Vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
2. Školní řád ze dne 31. 8. 2021, včetně příloh 1-3
3. Výroční zprávy školy za školní roky 2018/2019, 2019/2020 a 2020/2021
4. Koncepce vedení školy v návaznosti na aktuální dlouhodobé záměry kraje a České republiky z března 2018
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení: Střední škola, IZO: 000 559 016; Školní jídelna-výdejna, IZO: 108 042 987 ze dne 15. 9. 2022
6. Školní matrika v elektronickém systému Bakaláři
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, doklady o dosaženém vzdělání (vzorek)
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
9. Dokumentace k hodnocení ekonomických podmínek, poskytování školního stravování a zajištění bezpečnosti žáků v době jejich pobytu ve škole
10. Vyhodnocení evaluační činnosti školy
11. Dokumentace školního poradenského pracoviště: Program pro školní rok 2022/2023, Krizový plán školy, Minimální preventivní program, Plány výchovných poradců, školního psychologa, Zprávy o činnosti školního poradenského pracoviště (vzorek), individuální studijní plány a plány pedagogické podpory z jiných důvodů

12. Zápisy z jednání pedagogické rady a z jednání předmětových komisí za školní roky 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
13. Klasifikační podmínky jednotlivých vyučujících (vzorek)
14. Ročníkové práce za školní rok 2021/2022 (vzorek)
15. Dokumentace k přijímacímu řízení pro školní rok 2021/2022 (vzorek)
16. Záznamy hospitační činnosti vedení školy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
17. Inspekční zpráva ze 3. 11. 2017, čj: ČŠIB-1032/17-B
18. Protokol o kontrole ze 3. 11. 2017, čj: ČŠIB-1033/17-B
19. Protokol o kontrole z 15. 5. 2019, čj: ČŠIB-948/19-B

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jakub Mojžíš, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Lenka Skotáková,
školní inspektorka

Mgr. Zdeňka Kubíková, Ph.D.,
školní inspektorka

Mgr. Milan Heroudek,
školní inspektor

Bc. Dana Haláková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.